

ΜΗΧΑΛΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἀπαξ ἢ δις, λ. 40, τρις ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλιήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΟΥΛΗ

Σάββατον — 5 Φεβρουαρίου.

Ἐο προσβυτικὸς καὶ ἀπαραιτήτως ἀνά πᾶν ἔτος ἐγκαθιδρυμένος ἐν ταῖς κοινοβουλευτικαῖς συζητήσεσι προϋπολογισμός, Ἰανουάριος σπαταλῶν χρυσίον καὶ ψύχη, — πιστώσεις καὶ λόγους πολιτικούς, — δίκην ἑβραίου ἡδῆ, ἀποσύρεται τὸ Σάββατον πρὸς ἀνάπαυσιν, διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ μετ' ἀκμαιοτέρων δυνάμεων τὴν προσεχῆ δευτέραν· καὶ καταλαμβάνει τὸν θρόνον τοῦ τῷ πρώτῳ ἡδῆ ἀξιωθέν ἐπισήμως· νὰ ἐνθρονισθῇ ἐν τῇ ἑλληνικῇ βουλῇ, τὸ **Ἀγροτικὸν ζήτημα**· οἱ βουλευταὶ τῶν νέων ἐπαρχιῶν τὸ περιστοιχίζουσιν, ἄλλοι μὲν θέλοντες νὰ ἐπιβάλωσι τὴν βασιλείαν τοῦ, ἄλλοι δὲ σταυροῦ καὶ φραγγελώματος ἄξιον κρίνουτες. Ὁ κ. Καραπάνος εἶνε ὁ Καΐαφας τοῦ.

Τὸ ζήτημα, ὡς γνωστὸν, ἐπανεφέραν εἰς τὸ μέσον ἐκ τῆς γωνίας τοῦ, ὅπου εἶχε παραγκωνισθῆ, ἐν ἧ δύο τηλεγραφήματα ἐξ Ἀρτης πρὸς τοὺς κκ. Ζυγομαλᾶν καὶ Φιλάρετον ὁ κ. Ζυγομαλᾶς ἀναφε μίαν ἀπὸ τὰς προχείρους ἐκείνας λογομαχίας, ἐν αἷς ὀσημέραι ἐξασκείται, χειροτονηθεὶς ὑπέρμαχος τῶν καταδυναστευομένων καλλιεργητῶν, καὶ ἰδοὺ τέλος τὸ Σάββατον ἡμέρα συζητήσεως αὐτοῦ. Πρόκειται ν' ἀπογευθῶμεν τῆς λεκτικῆς δεινότητος τῶν ἐκ τῶν νέων ἐπαρχιῶν· καὶ ἡ περιεργία μας δὲν τίθεται ἐπὶ πολὺ εἰς δοκιμασίαν, πρώτου ζητήσαντος τὸν λόγον τοῦ βουλευτοῦ Καρδίτσας κυρίου **Ἀδαμοπούλου**.

*

Ἐποστηρίζει τὰ δίκαια τῶν καλλιεργητῶν : «Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν νέων ἐπαρχιῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐσπουδάσαμεν τὰ πράγματα, καὶ γνωρίζομεν τὴν κατάστασιν αὐτῶν. — Ἐλέχθη ὅτι ὡς βουλευταὶ τῆς Θεσσαλίας δημοκοποῦμεν· δὲν δημοκοποῦμεν ἡμεῖς· ἐκεῖνοι δημοκοποῦσιν . . .» ἐνοῶν τοὺς περὶ τὸν κ. Καραπάνον. «Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας ἐνόμισαν ὅτι πρέπει νὰ κάμουν χρῆσιν τοῦ δικαίωματος τοῦ ἀναφέρεσθαι, καὶ ἀνεφέρθησαν εἰς τὴν Βουλὴν. Κι ἐγὼ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασίν μου περὶ συστάσεως ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς· ἢ κατὰ

στάσις εἶνε ἀνυπόφορος, καὶ τάχιον ἢ βράδιον θὰ ἔχομε ἐπαράστασιν.» Καὶ καταλήγει εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα μετὰ κοπιώδη περιπλάνησιν εἰς ἀκανθώδεις ἀτραπούς, ἐν αἷς εἰς μάτην καταξέσχίζεται ἡ ῥητορικὴ του, ἐνῶ συγχρόνως ἡ ὀξεία καὶ νευρικὴ φωνὴ του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν στρογγύλην καὶ λείαν ξανθὴν γενειάδα του, κατεξέσχίζε τὴν ἀκοὴν μας. Ἐπὶ τοῦ βήματος ἴσταται ὡς ἐπ' ἀνημμένων ἀνθρώπων. Τὰ βλέμματά του κατ' ἴσα διαλείμματα προσηλούονται ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ὡς ἀν' ἦντλει τὰς ἰδέας του ἐξ ὑποχθονίας τινὸς θεότητος. Τὰ χίλια εἰλέχθη τοῦ προομίου τοῦ ἀκόμα δὲν τὰ ἐχώνευσα.

*

Τὸν διαδέχεται ὁ **Ποταμιάνος**, ἐκ τῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν, ὑποδεικνύων ὅτι ὡς κοινωνικὸν ζήτημα ὀφείλει νὰ τὸ ἐξετάσῃ ἡ Βουλὴ, καὶ ὅτι ὅπως διετύπωσαν τὰ παράπονά των οἱ ἰδιοκτῆται, ἡ Βουλὴ εἶνε ἀναρμοδία ν' ἀποφανθῇ· ἀν' οἱ ἰδιοκτῆται κατέχουν τίτλους μὴ ἀληθεῖς, ἅς τοὺς προσβάλουν· ἀλλὰ καταφεύγουσιν εἰς τὴν βίαν, καὶ θέλουσι νὰ σταυρώσῃ τὰς χεῖράς τις ἡ Κυβέρνησις; Εἶνε ἡ κατάστασις, τῶν χωρικῶν τόσο ἀθλία, ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως; ἂν ναί, νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἀν' ὄχι, δὲν δύναται νὰ λύσῃ νομικὰ ζήτήματα. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ κ. Ἀδαμοπούλου, φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχει τί νὰ κάμῃ ἐκεῖ· νὰ ἐξετάσῃ τοὺς τίτλους τῶν ἰδιοκτῆτῶν; ἀντιποιεῖται δικαίωματα δικαστικά· ἢ τὸ ἴδιον; ἀλλὰ ταῦτα διαφεύγουσι τὴν ἀρμοδιότητά της. Ἀνατρέχει δὲ εἰς τὰς σελίδας τοῦ παρελθόντος, ἰσχυρίζεται ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Φραγκοκρατίας τὰ ἐπίδικα ταῦτα χωρὶα διετέλουν ὑπὸ τὴν κυριότητα πάντοτε τρίτων, καὶ ὅτι τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ κάτοχοι ἐκείνων εἶνε ἀπλοὶ ἐνοικιασταὶ, δὲν ὠφελεῖ τοὺς καλλιεργητὰς, διότι τότε πάλιν ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὸ δημόσιον. Τοιαῦτα ἐλεξε σαφῶς μετὰ τῆς εὐήχου φωνῆς της, καὶ ἐπὶ τὸ ἐπιστημονικώτερον, οὕτως εἰπεῖν, ρυθμίζων τὸ ζήτημα, ὁ κ. Ποταμιάνος.

*

Ἄλλ' ὁ κ. **Στεφανίδης** μίαν καὶ ἀπλουστάτην ἰδέαν ἐχει ἐπὶ τοῦ ζητήματος· δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα ἢ βουλὴ ἐπ' αὐτοῦ· τοῦτο εἶνε ἔργον τῶν δικαστῶν. Τί φοβεῖσθε νὰ πάτε ἐς τὰ δικαστήρια; τὰ δικαστήρια προστατεύουν ὅλους. Καὶ μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας φοβερούς διασκευισμούς ἀπὸ τῆς θέσεώς του μέχρι τοῦ βήματος, εὗρισκεται τεττωμένος ἐπ' αὐτοῦ, ἐπιλαμβανόμενος τοῦ λόγου διὰ τῶν ἀφε-

λεστέρων και δημωδεστέρων φράσεων· και ἡ φωνὴ και τὸ παράστημά του εἶνε ὁ θρίαμβος τοῦ γήρατος. Ἐνῶ κατέρχεται, τὸ Βῆμα τρίξει ὑπὸ τοὺς πόδας του, ὡσεὶ ἐκφέρει στεναγμὸν ἀνακουφίσας.

*

Ἄλλ' ἤδη τὸ ζήτημα τ' ἀρπάζει ὁ κ. **Ταρπάζης**, βουλευτῆς Τρικινάλων και εἶνε ἀνηλθὴς· ὁμιλεῖ ἐπὶ δίωρον και πλέον· και τὰ λόγια του δὲν εἶνε λόγος, ἀκριβῶς εἰπεῖν, εἶνε ἀράδιασμα γεγονότων, λεπτομερειῶν, ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων, παραδόσεων, δεσμών, βασιανιστηρίων, αὐτοκρατοριῶν, Ὀσμανιδῶν και Ἀλπασσάδων. Ὁ κ. Ταρπάζης εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν βουλευτῆς τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος· κατάγεται ἀπὸ τὸ χωρίον Ζάρκο, ὅπερ εἶνε ἡ ἐστία τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος ἐν Θεσσαλίᾳ, και εἶνε υἱὸς ἐνὸς τῶν πρώτων ἀποστατῶν καλλιεργητῶν. Ἐξελέγη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του μόνον· και μόνον διὰ τὴν παραστῆ ἐν τῇ Βουλῇ συνήγορος τῶν αἰτήσεών των. Ὀλίγη, ὡς φαίνεται, προσοχὴ ἐδόθη ὑπ' ἐκείνων εἰς τὴν προσωπικὴν εὐφρόδειαν τοῦ ἀντιπροσώπου των, ἐχόντων ὑπ' ὄψιν μόνον τὴν εὐφρόδειαν τῶν γεγονότων, ἐν οἷς μετὰ ζήλου και ὑπερβαλλούσης ἀκριβείας φαίνεται ἐγκύψας ὁ βουλευτῆς Τρικινάλων. Καὶ οὕτω ἡ ῥητορικὴ του εἶνε ἡ ῥητορικὴ τῶν πραγμάτων· διότι εἰς ῥήτωρ ἐκεῖνος, εἶνε ἀστείότητα. Κατ' ἀρχὰς ἤρξατο μὲ προθέσεις καλλιεποῦ, ἀγορητοῦ ἀπὸ τοῦ προῖστορικῶς χρόνου τῆς Θεσσαλίας, τὴν ὁποίαν ἀπεκάλεσε πατριδα τῶν περιγημῶν ἡρώων, τῶν δώδεκα θεῶν τοῦ Ὀλύμπου, και διὰ κεραυνωδῶν φασμάτων και ἄλλων ταιούτων κοσμημάτων ἐπειράθη νὰ χωρήσῃ ἐπὶ τὰ πρόσω· ἀλλὰ ταχέως ἐγκατέλιπε τὰ φιλόδοξα ὄνειρά του, και τὸ πανηγυρικὸν ὄφος ἐξέπεσε εἰς ὄφος δικολάβου ὑπερασπιζομένου τὰς ὑποθέσεις του ἐν τῷ εἰρηνοδικεῖῳ. Εἶνε νέος ἀκόμη, μὲ εὐχρον και εὐτολμον φυσιογνωμίαν· ἡ δὲ φωνὴ του ἐνθυμίζει τὴν τοῦ μακαρίτου Κότταρη, συνθλίβουσα και παραρμοφουσα τσουσακώτατα τοῦς ἤχους τῶν λέξεων: Ἰδιος ἡ ὑπαρχέουσις ἔφει τὸ δικαίωμα διὰ συντόμου μῆσιν κτλ. Ἄλλ' ἡ ὑπεμονὴ τῶν συναδέλφων του πρὸ τῶν ἀτλευτήτων λεπτομερειῶν του ἐξαντλεῖται· και αὐτὸς ἔ τὸσον ἡσυχος κ. Σωτηρόπουλος ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ ἀνακράζει: εἰς τὸ συμπέρασμα! Ἄλλ' ὁ κ. Ταρπάζης ἔχει τὴν ἰσχύν νὰ κωφεύῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις και νὰ μὴ συναρπάζεται ὑπὸ τῶν διακοπῶν. Ἐξακολουθεῖ λοιπὸν, ἐξακολουθεῖ, και ἐπὶ τέλους ἐν ὠχρᾷ ἀνανακλάσει τοῦ διαθυρμικοῦ προοιμίου του, συμπεραίνει ἐξορκίζων τὴν Βουλὴν ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας, τῆς δικαιοσύνης, και πασῶν τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, νὰ ἀποπέμψῃ τοῦς λεγομένους ἰδιοκτίτας, ἀποζημιουμένους μόνον λόγῳ τοῦ ἴμορου.

Ποῖν ἀκόμη τελειώσῃ, ὁ κ. Στεφανίδης καθίσταται ἤρως θυροβώδους τινος ἐπεισοδίου πυδοκροτημάτων και ἀποδοκιμασιῶν, καθ' ὃ διαπρέπει ὁ κ. **Δεληγιάννης**, λυσσώδως τὴν ῥάβδον του καταφέρων ἐπὶ τῶν ἐδωλιῶν και τοῦ ἐδάφους, εὐτυχῶς.

Και ὁ κ. Ζυγαμαλάς ὑποστηρίζω ἀπὸ τοῦ βήματος τὴν ἀναβολὴν τῆς συνεδριάσεως, δέχεται κατὰ πρόσωπον ἐν **Παλατῇ!** τοῦ Μοντεσάντου, ἐνῶ ὁ κ. Φιλάρετος ῥίψας ἐν τῷ μέσῳ τὴν πρότασιν του περὶ ἀναβολῆς διὰ τὴν αὐριον Κυριακὴν, συμβιβάζει και τὴν ὑποκριτικὴν καθήλωσιν τῆς συμπολιτεύσεως ἐπὶ τῶν ἐδωλιῶν τας, και τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὰ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς κενὰ ἐπιχειρήματα.

Κυριακὴ — 6 Φεβρουαρίου.

Ἵπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Φιλάρετου συνηγορεῖ ἐπὶ τὸ

δογματικώτερον χωροφύλαξ τις ἐξωθεν τοῦ βουλευτηρίου λέγων πρὸς πολίτην διαπορούντα ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἀνοικτοῦ βουλευτηρίου: «ἡ ὑπηρεσία δὲν ἔχει Κυριακὴ!»

Ἄλλὰ δυστυχῶς δὲν συμμερίζονται τὸ δόγμα τοῦτο οἱ πλείστοι τῶν κ. βουλευτῶν, και οἱ συνελθόντες, μετὰ μακρὰς κατ' ἰδίαν συζητήσεις τῶν κκ. Ταρπάζη και Ποταμιάνου, ἐν αἷς ἀνταλάσσονται βροχῆδον αἱ χειρονομίαι, διαλύονται δι' ἔλλειψιν ἀπαρτίας, ἐνῶ τὸ πολύπτυχον και ἐρυθροθύσανον μπουνοῦζι τοῦ κ. Στεφανίδου μοι ἐνθυμίζει ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς τὰς Ἀπόκρως.

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Και πάλιν ὁ Κουμουνοῦρος ἐτράπη ἐπὶ τὰ βελτίω Μεγάλην ψυχικὴν διάθεσιν, μεγαλειτέρην ὄρεξιν, και βεβαιότητα ὑποκειμενικὴν ὅτι οὐδένα διατρέχει κίνδυνον.

Τὶ ὄραία νουκτιᾶ, ξανθὴ και γλυκυτάτη ἡ τοῦ προχθεσινού Σαββάτου, και πότον σκυθρωπὴ και ἀγρία ἐξημέρωσεν ἡ Κυριακὴ. Τὸ λέγομεν μετὰ πάνου ὄχι διότι ἐνδιαφερόμεθα πλέον διὰ τὰς ἰδιοτροπίας του καιροῦ, και μάλιστα τοῦ σημειωμένου Φεβρουαρίου, ἀλλὰ διότι ἡ προχθεσινὴ Κυριακὴ ἦτον ἡ πρώτη τῶν Ἀποκρῶν, και φοβούμεθα μήπως ὑπάρχη μοχθηρὰ πρόθεσις νὰ παραταθῇ τοιοῦτος και ἐπὶ τῶν ἄλλων συνεχῶν Κυριακῶν. Τὸν ἐξορκίζομεν λοιπὸν, ὡς ὁ κ. Ταρπάζης τὴν Βουλὴν ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας, νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὰς τοιαύτας ἐχθρικός καθ' ἡμῶν διαθέσεις του.

Ἐν τούτοις, και μεθ' ὅλην τὴν ἀντιπολιτευσιν τοῦ καιροῦ μας, δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τῆν Κυριακὴν μας κανὲν ἀπὸ τῶν ἀπαραιτήτων στοιχείων τας, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουσιν αὐτὴν ὡς τὸ πρῶτον Ἀποκριτικὸν ἔαρ μας. Καὶ τὰ θυροβώδως περιτρέχοντα τὰς συνοικίας ῥόπαλα και οἱ γαρομέροι και ἡ ἀρκούδα και ἡ κλασικὴ καμήλα — τὴν εἶδομεν — και ὁ ἀθάνατος **Περικλέτος** ἐθρίαμβευσεν προχθές. Καὶ εἰς τὸ πείσμα τοῦ ψύχους ἦταν ζωηραὶ, ἀν οὐχὶ κατὰμῆστοι αἱ πλατεῖαι μας, και εἰς τὸν περίπατον μᾶς ἐθέρμαινον αἱ γλυκειαὶ συναντήσεις τῶν ἐθιμωτέρων δεσποινίδων μας, και μᾶς ἐμοσχοδόλουν ἐν ἀφρονιᾷ εἰς φιλοκάλους ἀνθοδέσμας τὰ ζουμπούλια και οἱ μενεξέδες.

Ἡ αὐθάδεια τοῦ κ. Βαλέττα νὰ ἐπινυλάθῃ ἀπὸ τοῦ βήματος τὴν γλώσσαν ἡν μετεχειρίζετο ὡς ἀντιπολιτευόμενος τῷ 1879, ὅτε πρὸς τὸν κ. Τρικούπην ἀπεβλέπομεν ὡς πρὸς τὸν τιμιώτερον και ἀκεραιώτερον πολιτευτὴν, εὐρεν ἄξιον τιμητὴν ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ κ. Δημητρακάκη, διατραγωδήσαντος τὰ ὄργια τῆς τρικουπικῆς διοικήσεως ἐν Θεσσαλίᾳ και κατεριωνευθέντος εὐφρόεστατα τοῦ κ. Βαλέττα, τὸν ὁποῖον ὁ ἀρχηγὸς του σχεδὸν ὡς εὐεργέτην τοῦ δημοσίου Ταμείου παρέστρεψεν εἰς τὴν Βουλὴν. τοῦθ' ὅπερ ἔκαμε τὸν Δημητρακάκην λεπτότατα ν' ἀπαντήσῃ: «Τὸ πιστεύω, διότι εἶνε και οἱ δύο (Βαλέττας και Καζάκης) πλοῖστοι και ἐλευθέροι. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἀπάντησε πρὸς τινὰ μωρὸν διακοπὴν τοῦ κ. Ῥάλλη: «Εἴσθε πεπεισμένοι ὅτι θὰ εἴσθε ἐπὶ δύο ἔτη ὑπουργοὶ διὰ τὴν ἔχῃ και ὁ Καζάκης ἐξησφαλισμένα τὰ προσόντα τοῦ Τμηματάρχου», και τὰ ἄλλα περὶ Βαλέττα ὅτι ἀπὸ τὴν σημαίαν τοῦς ἔβουε μόνον τὸ μαῖνικί τας (ὁ στύλος), ἀν και ὁ κ. Πετιμεζᾶς δικημοσβήτησε και τοῦτο